

Úvod - 5 let NESEHNUTÍ

Je jaro roku 1997 a v potměném brněnském klubu Dno pytle se schází necelá dvacítko aktivistů. Díky vstřícnosti majitele (a trpění místními štamgasty) usedají na plastikové židle a připravují sérii protestních akcí proti mezinárodnímu veletrhu zbraní IDET. Zde vzniká materiál, který dokazuje, že na veletrhu se prezentují firmy mající na svědomí vyzbrojování diktatur či rozdmýchávání válečných konfliktů; je seřazena též petice prezidentovi republiky žádající, aby se vzdal záštity nad tímto druhem akcí; připravuje se protiválečný happening. Probíhají první diskuse o založení nové organizace spojující ekologii a lidská práva, o její struktuře, náplni činnosti, názvu... V létě na jednotlivých branách zablokované jaderné elektrárny Temelín pak dostávají podobu i nové stanovy sdružení. V říjnu 1997 se zrodí název NESEHNUTÍ – NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ.

Z narychlo sepsaných žádostí o grant a z příspěvků aktivistů získáváme první peníze, za které si NESEHNUTÍ pronajímá bývalou zastávku jako kancelář. Návrat k přírodě v této suterénní místnosti bez WC a bez topení evokuje snad jen pravidelné zaplavití vodou při déletrvajících deštích. Dalším testem výdrže aktivistů jsou pak opakované útoky neofašistů jako reakce na účast NESEHNUTÍ v protirasistické kampani.

Těžiště naší práce leží od počátku v aktivitě dobrovolníků, kterých je v NESEHNUTÍ několik desítek. Prvního zaměstnance máme až od roku 2000 a v současné době zaměstnáváme celkem tři pracovníky na plný úvazek. Místní

skupiny NESEHNUTÍ nyní najdete kromě Brna také ve Zlíně, Kojetíně, Boskovicích, Příbrami a v Čáslavi. Zabývají se především řešením lokálních ekologických problémů (výstavbou super/hypermarketů, problematikou dopravy, čištěním řek, ochranou mokřadů atd.) nebo se zapojují do celostátních či mezinárodních kampaní na ochranu lidských práv či práv zvířat (akce na podporu Tibetu, festival filmů o lidských právech Jeden svět, kampaň proti válce v Čečensku, protesty proti obchodu se zbraněmi, aktivity proti zabíjení zvířat na kožichy či proti jejich týrání v cirkusech apod.). Nedílnou součástí činnosti NESEHNUTÍ je i pořádání odborných seminářů (v rámci projektu Ženská práva jsou lidská práva, Zaostřeno na hypermarkety nebo Umlčme zbraně), přednášek pro veřejnost či pro studenty středních a vysokých škol a vydávání informačních publikací. V nové útulné kanceláři na Údolní 44 funguje od roku 2001 i knihovna ekologické, lidskoprávní a feministické literatury.

Pokud vám nevadí, že vám za vaše aktivity při ochraně lidských práv či přírody budou jedni spílat do pravicových hippies a druzí do levicových extremistů, že ne vždy v souboji s ekonomicky a politicky mocnými tohoto světa dosáhnete okamžitého vítězství, že odměnou za vaši práci vám bude zejména smysluplně strávený čas, možnost nemlčet ke zlu a nějaký ten kout přírody zachráněný před další dálnicí, skládkou či nákupním megamarketem, přidejte se k nám.

Životní prostředí

Zaostřeno na hypermarkety

Jelikož zhoubné bujení hypermarketů zdaleka nekončí, pokračovala i v roce 2002 naše kampaň Zaostřeno na hypermarkety. V jejím rámci jsme zapojeni do mnoha případů zejména v Brně a navíc pomáháme a předáváme zkušenosti i jiným občanským sdružením, která se snaží ovlivnit stavby super či hyper marketů v jejich městech.

Naše putovní fotografická výstava ani chvíli neležela ladem a my jsme často putovali s ní, abychom veřejnost podrobněji obeznámili s negativními vlivy obřích nákupních center na životní prostředí a společnost. V průběhu roku bylo možno zhlédnout výstavu ve Vědecké knihovně v Českých Budějovicích, v Plzni, v Zeleném bodě v Ostravě, v Olomouci; přednášeli a diskutovali jsme např. v Kladně, Rokycanech, Bílovicích, Vyškově nebo v Českém Krumlově. Na konci roku pak výstava překročila i hranice republiky a zamířila na Slovensko.

Také byly kompletně inovovány internetové stránky <http://www.hyper.cz> a pro horlivé zájemce je možnost přihlásit se na hypermarketo-

vý mailing list (hyper-l@list.ecn.cz). Na květen jsme připravili 2. ročník semináře o problematice hypermarketů, který se konal pod záštitou Katedry humanitních a environmentálních studií FSS v Brně. Bohužel se v tomto roce nedočkal takového ohlasu jako loňský rok, přestože seznam přednášejících byl skutečně atraktivní.

A nyní pár slov o konkrétních případech v Brně, které jsme řešili a řešíme. Kauza supermarketu v brněnské části Nový Lískovec, která začala již v roce 2001, bohužel skončila slavnostním přestřižením pásky. Jeho otevření krátce před komunálními volbami mělo být volebním trhákem starosty Jiřího Střechovského (ODS). Ovšem počítal se. Starostkou této městské části se stala Jana Drápalová zvolená na kandidátce občanské koalice Tři oříšky pro Lískovec, kterou tvořili mj. i odpůrci výstavby supermarketu; ODS skončila v opozici.

Dále pokračoval dlouhotrvající boj o obchodně-zábavní centrum Plaza. S pomocí členů ČSOP se nám podařilo zachránit alej vzrostlých stromů a zachovat biokoridor okolo řeky Svratky. Dále investor developerské firmy nesplnil podmínky

územního rozhodnutí, které ho zavazovalo dokončit stavbu do roku 2002. Jedním z důvodů, proč se tak stalo, byl i několikaletý tlak NESEHNUTÍ a dalších ekologických iniciativ a jejich kvalifikovaná účast v územním řízení. Stavební řízení pak úřad pro nedostatky v dokumentaci zastavil úplně. Ústavnost územního řízení pak přezkoumá na naši žádost ještě Ústavní soud ČR. Stále však budeme sledovat, jak se investor a státní úředníci v této situaci zachovají, a v případě, že ze záměru výstavby centra PLAZA sejde, jaké jiné plány na využití dané lokality o velikosti 60 000 m² se objeví.

Další lokální kauzou, které věnujeme pozornost, je plánovaná výstavba hypermarketu Carrefour v městské části Královo Pole. Tam má na místě bývalé cihelny vyrůst na ploše 35 000 m² hypermarket s parkovištěm pro 1 300 automobilů. Místní stavební úřad již několik let ignoruje činnost našeho sdružení, a přestože mu zákon (č. 114/1992 Sb.) ukládá nás předem informovat o všech zahajovaných řízeních, při kterých mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody, nečiní tak. Neudělal to ani v případě stavby hypermarketu Carrefour. Proti takovému způsobu „informování“ jsme se odvolali k brněnskému magistrátu a ten naše odvolání zamítl se slovy, že

„...dospěl k závěru, že výše uvedené zájmy ochrany přírody a krajiny nebudou umístěním stavby nijak dotčeny.“ Dokonce dodává, že místo, kde má vyrůst hypermarket, „...bude teprve novou výstavbou zkulturněno...“ To vše přesto, že v těsné blízkosti plochy určené pro nový hypermarket je mokřad, který je útočištěm pro celou řadu živočichů, z nichž řada patří mezi ohrožené druhy. Stavební úřad dle našeho názoru porušil hned několik zákonů týkajících se ochrany přírody a krajiny či zákonů upravujících průběh správních řízení o povolení podobných staveb. Proto NESEHNUTÍ Brno společně s Ekologickým právním servisem zpracovalo žalobu na Magistrát města Brna a dne 19. 12. 2002 ji předalo Krajskému soudu v Brně.

Mezi nové případy patří plánovaná výstavba nákupního centra v lokalitě „Západní brána“ v brněnské městské části Starý Lískovec. Z dosud zjištěných informací víme, že 40 000 m², na kterých má nové obchodní centrum stát, prodalo město Brno hluboce pod cenou investorské firmě SÚD-WEST Brno. Přestože celková cena pozemků je podle znaleckého posudku 124 mil. Kč, město Brno ji investorovi prodalo za cenu o 80 mil. Kč nižší. Více informací zatím nemáme k dispozici, neboť v této kauze dosud

Účastníci cyklojízdy v brněnských ulicích

nebylo zahájeno projednávání vlivů na životní prostředí ani územní či stavební řízení.

Přes ulici bezpečně

V létě 2001 začal Odbor dopravy Magistrátu města Brna s kontrolním procesem, v jehož rámci bylo dosud zrušeno okolo stovky přechodů pro chodce. Od počátku se ukazuje, že rušení přechodů probíhá v Brně bez znalosti konkrétních důležitých údajů, kolik chodců který přechod využívá a kolik aut zde jezdí, a nejen, že o něm odbor dopravy předem neinformuje veřejnost, ale ani její volené zástupce. Objevují se četné stížnosti jak ze strany institucí sídlících v okolí rušených přechodů, tak i ze strany občanů. NESAHNUTÍ proto požaduje proces rušení přechodů pozastavit a pečlivě přezkoumat podmínky, které k rozhodnutí o zrušení vedly. V případech, kdy se zjistí, že zrušený přechod byl dostatečně využíván, pak požadujeme jeho opětovné zřízení.

Na odborných podkladech ke kampani od počátku spolupracujeme s Centrem dopravního výzkumu. Na základě této spolupráce jsme v létě vydali leták „Přes ulici bezpečně“, jehož součástí je i petice proti rušení přechodů pro chodce. Tu do konce roku 2002 podepsala skoro

tisícovka občanů. Podpisy jsme sbírali na informačních stancích umístěných v okolí zrušených přechodů. Zároveň jsme zprovoznili internetové stránky <http://prechody.ecn.cz> a zaplatili reklamní plakátky v prostředcích brněnské MHD stručně informující o této problematice.

Přechody pro chodce byly i jedním z témat letošní cyklojízdy u příležitosti Dne bez aut 20. září. Tu původně Úřad městské části Brno – střed zakázal, ale tento zákaz byl na základě podnětu NESAHNUTÍ krajským soudem zrušen. V den akce tak do brněnských ulic vyjelo navzdory nepřízní počasí okolo sedmdesáti cyklistů. O měsíc později jsme otázku přechodů otevřeli také na fóru kandidátů do podzimních komunálních voleb v Brně, na kterém jsme diskutovali s kandidáty do zastupitelstva města Brna.

Rychlostní silnice R43

Po pěti letech čekání byla v únoru 2002 dokončena a zveřejněna studie vlivu stavby R43 na životní prostředí. Plán výstavby této čtyřpruhové silnice je totiž již od vzniku NESAHNUTÍ v centru našeho zájmu. Její výstavba hrozí významně poškodit nejoblíbenější rekreační oblast v okolí Brna – Brněnskou přehradu - a výrazně zhorší životní prostředí obyvatel bystrického sídliště, které má protlouct.

Další podpis proti rušení přechodů pro chodce v Brně

Studie byla podle zákona zveřejněna na dobu 30 dnů, během nichž má veřejnost právo do ní nahlížet a odevzdávat připomínky. Vzhledem k tomu, že jde o více než 300 stránkový materiál s řadou map a odborných posudků, byvá zvykem, že investor uspořádá veřejné projednání, na kterém zpracovatel seznámí občany s jejím obsahem. Řediteštví silnic a dálnic se však k něčemu podobnému nemělo, a tak NESEHNUTÍ Brno za podpory občanských sdružení z Bystrce uspořádalo dvě veřejná projednání. Zúčastnilo se jich na 400 obyvatel žijících v okolí plánované stavby, komundlní politici a zpracovatel dokumentace se svým týmem. Veřejná projednání vyvolala značný mediální ohlas a jejich výsledkem bylo více než 100 vyplněných připomínkových listů od občanů. Ty byly společně s obsáhlými kritickými stanovisky několika občanských sdružení spolupracujících v tzv. Brněnském dopravním kruhu odeslány na ministerstvo životního prostředí, které proces řídí.

Kritika na adresu studie (vytýkali jsme ji především nedostatečnost a neobjektivnost) se ukázala v září 2002 jako oprávněná, neboť nezávislý posudkář studií vrátil zpracovatelům k přepracování. Další pokračování procesu lze tudíž očekávat během roku 2003.

Významné události se v kampani proti výstavbě R43 děly i v rovině politické. Nejprve v dubnu zastupitelstvo MČ Brno-Bystrc schválilo poměrně kritické vyjádření na adresu kvality dokumentace vlivů stavby na životní prostředí a jen těsně neprošlo usnesení o nesohlasu s vedením R43 přes území této městské části. Přesto znamenalo zasedání zastupitelstva velký úspěch občanských iniciativ. Na náš popud se totiž na jednání dostavilo více než 100 rozhořčených občanů a sál praskal ve švech. Jednání o bodu R43 trvalo celých 6 hodin, neboť celkem 35 občanů využilo svého práva a vystoupilo před zastupiteli se svojí kritikou řečí. Také proto jsme před podzimními volbami uspořádali dvě fóra kandidátů - veřejné besedy se zástupci všech kandidujících subjektů. První z nich konané v Bystrci mělo na programu především kauzu R43 a čistotu Brněnské přehrady. Všichni kandidáti do místního zastupitelstva veřejně prohlásili, že s vedením R43 přes Bystrc nesohlasí. Druhé fórum kandidátů proběhlo v centru města a zúčastnili se jej zástupci stran kandidujících do Zastupitelstva města Brna. Zde již byla vyjádření politiků poněkud opatrnější.

Nově opravený panel NAUČNÉ STEZKY

Oprava naučné stezky

Vybudování naučné stezky kolem Brněnské přehrady (informující na sedmi tabulích nejen o přírodních krásách této významné rekreační oblasti, ale i o negativním dopadu zde plánované rychlostní komunikace R43) bylo jedním z prvních projektů NESEHNUTÍ Brno, se kterým jsme před pěti lety začínali. S ubíhajícími roky však postupně počal do kdysi úspěšně vybudovaného díla zatínat svůj neúprosný zub čas. V létě 2002 jsme se pustili do zásadních oprav poškozených tabulí. Dvě tabule se musely vyměnit kompletně, u jedné se musela znovu vyrobit a nainstalovat celá dřevěná konstrukce, protože původní zmizela úplně. Zbytek tabulí si vyžádal naštěstí jen menší opravy. V říjnu jsme byli s pracemi hotovi a tak nyní opět naučná stezka slouží v plném rozsahu všem návštěvníkům Brněnské přehrady.

Brněnský dopravní kruh

V lednu 2002 převzalo NESEHNUTÍ Brno od Ekologického právního servisu koordinaci projektu Brněnského dopravního kruhu (BDK) - platformy brněnských sdružení občanů zabývajících se negativními důsledky dopravy na životní prostředí.

dí. Součástí volného uskupení je celkem 10 organizací. Jejich zástupci se po celý rok pravidelně scházejí a společně koordinují své aktivity. Jednají s úřady a politiky, vypracovávají oponentní posudky, účastní se správních řízení, vydávají tiskové zprávy a podněcují své spoluobčany k účasti na veřejných projednáváních jednotlivých dopravních staveb.

V roce 2002 se BDK věnoval především těmto kauzám: plánovaná výstavba rychlostní silnice R43 přes rekreační oblast Brněnské přehrady, výstavba mimoúrovňové křižovatky nedaleko brněnského výstaviště, tunely pod ulicí Dobrovského na trase velkého městského okruhu (VMO), vedení VMO skrze městskou část Židenice a plánovaný přesun brněnského vlakového nádraží pryč z centra města.

Práva zvířat

V první polovině roku 2002 pracovala v rámci brněnského NESEHNUTÍ Skupina za práva zvířat, jejíž nejvýznamnější aktivitou bylo zorganizování akce „Jídlo bez krutosti“ u příležitosti Dne Země. Zaměřili jsme ji zejména na informování o podmínkách panujících ve velkochovech a na propagování vegetariánství a veganství jako možné alternativy. Navázali jsme na tra-

dičně dobrou spolupráci s brněnskými restauracemi zdravé výživy, které nám zdarma poskytly své výrobky k ochutnávce pro kolemjdoucí. Součástí akce byla i fotografická výstava, videoprojekce a samozřejmě široká nabídka informačních materiálů o právech zvířat. Toto vše jsme umístili do velkého stanu postaveného v centru Brna ve dnech 18. – 20. dubna. Ihned poté, co se „brány“ stanu otevřely a začalo se s rozdáváním bezmasé ochutnávky, se zde začaly tvořit hloučky lidí, z nichž si většina brala nejen jídlo, ale také informační materiály. Velký zájem vzbuzovala fotografická výstava, řada lidí podepisovala petice proti kožšinovým farmám či proti transportům zvířat, dobře na odbyt šly nejrůznější vegetariánské kuchařky.

Nově opravený panel naučné stezky

Lidská práva

Ženská práva jsou lidská práva

Snažíme se témata týkající se diskriminace na základě pohlaví přenést z akademické půdy do běžného života a do prostředí občanských iniciativ, uvádět na pravou míru zkreslené představy, které o feminismu, genderových vztazích a ženských právech často přinášejí masová média, a měnit postoje společnosti vůči tradičním rolím mužů a žen. To je hlavní náplní projektu NESEHNUTÍ „Ženská práva jsou lidská práva“.

Pilíř naší kampaně tvoří série celodenních vzdělávacích seminářů. V roce 2002 jsme jich uspořádali sedm pokaždé zhruba pro čtyřicet účastníků a účastnic pracujících převážně v ne- ziskovém sektoru a školství nebo studujících na středních a vysokých školách. Na seminářích se přednášelo a diskutovalo o následujících tématech: tradiční role, první a druhá vlna feminismu, násilí na ženách včetně domácího násilí a znásilnění, rovné příležitosti, mateřství a rodičovství, gay a lesbické hnutí, feministická teologie či ekofeminismus. Jako lektorky a lektori vystoupili jak významné odbornice a odborníci z oboru gender studies, mediálních studií, tak i lidé z organizací zabývajících se právní po-

mocí ženám - obětím domácího násilí či alternativním přístupem k rodičovství.

Nedílnou součástí naší kampaně je i publikační činnost. V tomto roce jsme vydali leták „Mýtus krásy“ detailně popisující společenský tlak, který nutí ženy přizpůsobovat se reklamnímu ideálu krásy, i důsledky, jaké to pro ně přináší. Přednášky, jež zazněly během cyklu seminářů „Ženská práva jsou lidská práva“, jsme vydali jako sborník pod stejnojmenným názvem v nákladu 500 kusů.

Již druhým rokem fungovala knihovna NESEHNUTÍ, v níž zájemci a zájemkyně najdou více než 100 titulů z oblasti feminismu a gender studies. K dispozici jsou odborné texty, časopisy, rozhovory, letáky a také feministická beletrie.

Od listopadu 2001 provozujeme samostatné internetové stránky s gender a feministickou tematikou (<http://zenskaprava.ecn.cz>), jsou na nich vyvěšeny podrobné texty o průběhu seminářů včetně fotogalerie, informace o těch budoucích, naše vydané letáky, seznam titulů v feministické sekci knihovny NESEHNUTÍ a výpůjční podmínky, recenze na nové knížky a také nejlepší práce účastnic prvního ročníku.

Diskuse na semináři „Ženská práva jsou lidská práva“

„Očima žen“ – pod tímto názvem jsme pořádali ke Dni lidských práv (10. prosinec) filmovou projekci o porušování práv žen ve světě. V brněnském klubu Fléda jsme promítli dva dokumentární snímky zopubličené společností Člověk v tísni při ČT „Ať žijí ženy“ a „Známení“. Pro návštěvníky jsme připravili i informační stánek s materiály o lidských právech, ochraně životního prostředí, právech žen a zejména o domácím násilí na ženách. To je bohužel v České republice stále vysoce aktuální téma, neboť podle statistických údajů je každá pátá žena ve vztahu týrána svým partnerem.

Dny lidských práv – Jeden svět

Festival Jeden svět se za dobu svojí čtyřleté historie stal jedním z největších a nejprestižnějších lidskoprávních festivalů v Evropě. Vedle Prahy je Brno jediným městem v ČR, kde proběhly všechny jeho ročníky. Díky tomu mohli brněnští diváci zhlédnout více než 120 nejlepších světových dokumentů. Čtvrtý ročník v Brně konaný v dubnu roku 2002 byl svým rozsahem dosud největším – navštívilo jej více než 2 000 lidí, k vidění bylo 26 dokumentárních snímků a 4 fotografické výstavy, uskutečnily se 4 veřejné besedy, koncert etnické hudby a byla uspořádána

na humanitární sbírka. Na organizaci brněnského festivalu se vedle NESEHNUTÍ a Společnosti Člověk v tísni při ČT podílelo dalších 7 organizací (Amnesty International, Klub Podivný Hamlet, Gender centrum FSS MU, sdružení BERKAT, sdružení RATOLEST, Muzeum romské kultury a Sdružení občanů zabývajících se emigranty). Opakovala se také situace z předchozích let, kdy vstupenky na většíu představení byly bezoděnně vyprodány již dlouhou dobu před samotnými projekcemi.

Již tradičně největší pozornost poutaly snímky zaměřené na práva a postavení žen. Šlo především o snímky ukazující život žen donucených k prostituci či žen, které se ocitly za zdmi věznice – ať již jako vězenkyně či jejich žaláři. K tomuto tématu se vztahovala i beseda „Ženy ve vězení“ uspořádaná na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity za účasti socioložek či ředitelky mušské věznice a ředitelky ženské věznice. Velký úspěch sklidily i dokumenty věnující se tématu globalizace. Ty mapovaly například destruktivní působení nadnárodních finančních institucí (Světová banka a Mezinárodní měnový fond) na život lidí i přírody v konkrétních zemích, které realizovaly jejich „podpůrné“ programy (Jamajka, Ghana). Do této kategorie

INFORMAČNÍ STÁNEK NA FILMOVÉM FESTIVALU JEDEN SVĚT

patřil i snímek zachycující atmosféru občanských protestů proti zasedání Světové obchodní organizace v Seattlu roku 1999. Zaslouženou pozornost diváků získal i polský dokument o holocaustu Židů a britský film o osudech a dospívání členů neonacistických bojůvek skinheadů. Na ně navazovala beseda s romským poradcem Martinem Giňou o rasově motivovaném násilí v ČR a fotovýstava Nevo Kher – Nový dům v Muzeu romské kultury. Umělecky hodnotná a emotivně velmi působivá pak byla výstava fotografky Ivy Zimové instalovaná v moderní budově univerzitní knihovny nazvaná „Před válkou jsem měl hračky“, která se sestávala z fotografií dětí žijících ve válkou zničeném hlavním městě Čečenska Grozném. Fotografie doplňovaly texty o osudech těchto dětí a součástí výstavy byly i jejich kresby.

Stejně jako v roce předchozím i v roce 2002 byly součástí Dnů lidských práv i projekce pro studenty středních škol. V období festivalu se jich zúčastnily na čtyři stovky studentů a studentek. NESEHNUTÍ se také aktivně zapojilo do navazujícího projektu Společnosti Člověk v tísní při ČT, jehož cílem je vzdělávání v oblasti lidských práv na středních školách. To se děje poutavou formou, kdy studenti a studentky mají možnost spat-

řit filmový dokument o lidských právech, který si po konzultaci s pedagogy již předem vybrali. Po shlédnutí dokumentu pak následuje beseda na dané téma. Aktivisté NESEHNUTÍ tak v roce 2002 besedovali v sedmi českých a moravských městech o tématech, jako jsou globalizace, nadnárodní společnosti, občanská neposlušnost, či o situaci v současném Bělorusku ovládaném prezidentem Aleksandrem Grigorijevičem Lukašenkem. Další besedy se konají i v roce 2003.

Militarismus není řešení

Naše země patřila mezi státy s vysoce rozvinutou zbrojní výrobou. Bývalé Československo bylo dokonce druhým největším výrobcem zbraní ze států Varšavské smlouvy. V dobách „reálného socialismu“ pak československý stát vybrojoval nejednu teroristickou skupinu a dodával zbraně do celé řady válečných konfliktů. S výjimkou krátkého období po změně režimu v roce 1989, kdy byl oficiálními představiteli státu obchod se zbraněmi označován za neetický, pokračovala v militaristické tradici i v roce 1993 nově vzniklá Česká republika.

To byl také důvod, proč se NESEHNUTÍ od počátku svého vzniku zabývalo i kampaní proti militarismu. Zpočátku se jednalo pouze o protes-

ty proti konání veletrhu zbraní IDET v Brně. Postupem času se z této aktivity zrodila nejen samostatná kampaň NESEHNUTÍ Jídlo místo zbraní, ale také vlastní antimilitaristická skupina. Ve středu její pozornosti je nejen zmiňovaný veletrh, ale také praktiky českých výrobců zbraní a státních úřadů při prodeji a vývozu zbraní z ČR.

Na začátku roku 2002 se proto antimilitaristická skupina zabývala především případy porušení zákona o reklamě ze strany několika zbrojařských firem. Ty v rozporu s ustanovením zákona o reklamě veřejně nabízely své výrobky – minovací prostředky, rakety, tříštivé střely či dokonce bojové letouny. NESEHNUTÍ proto podalo u příslušných živnostenských úřadů série podnětů, které měly za výsledek udělení vysokých pokut několika zbrojovkám. Např. firma Poličské strojírny, a. s., dostala na základě našeho podnětu za svoji protizákonnou reklamu pokutu 200 000 Kč a firma British Aerospace Systems Ltd. pokutu ve výši 300 000 Kč.

Naše kampaň měla však i jiné dopady. Prvním z nich bylo vyhlášení embarga na zprávy, ve kterých by byla jakákoliv zmínka o NESEHNUTÍ, v jednom celostátním deníku, jehož významným inzerentem byla pokutovaná firma BAE Systems Ltd. Druhým výsledkem byla parlamentem

projednávaná novela zákona o reklamě. Z ní kromě jiných změn vypadlo ustanovení zakazující veřejnou reklamu na zbraně. Proti této změně jsme se rozhodli vystoupit a vedle prezentace našeho názoru v médiích jsme připravili i vlastní návrh části novely zákona týkající se reklamy na zbraně. S ním jsme pak oslovili jak všechny poslance, tak senátory Parlamentu ČR. Výsledek této aktivity však byl více než tristní. Přestože ještě před hlasováním nás řada poslanců ujistila o podpoře našeho návrhu (poslanecký klub KSČM, jednotlivci z ČSSD, KDU-ČSL a US), ve výsledném hlasování pak proti vypuštění části zákona zakazující reklamu na zbraně hlasovali pouze 2 poslanci. Zákon v podobě legalizující veřejnou propagaci zbraní prošel i mezi senátory.

Tento neúspěch nás však neodradil od dalších aktivit. V dubnu se zástupce NESEHNUTÍ zúčastnil panelové diskuse o obchodu se zbraněmi konané v rámci mezinárodního festivalu dokumentů o lidských právech. S přednáškou o obchodu se zbraněmi jsme vystoupili také v rámci speciálního přednáškového kursu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy.

V polovině roku jsme sdělovací prostředky informovali o tom, že jedna z pokutovaných firem

prodává kopii známé sovětské odstřelovačské pušky Dragunov a zákon obchází tak, že ji označuje za zbraň pro lovecké účely.

V době prázdnin jsme zase usvědčili ze lži mluvčí ministerstva průmyslu a obchodu (následně pak mluvčí vlády). Ta na obvinění izraelského listu Ha'arec, že české zbraně putují přes Sýrii do Iraku uvedla, že za poslední dva a půl roku ČR nevyvezla do Sýrie žádné zbraně. Náš monitoring ale odhalil, že jen za období od ledna 2000 do května 2002 Česká republika oficiálně vyvezla do Sýrie zbraně a jejich příslušenství (jako revolvery, pistole, náhradní díly k vojenským letounům nebo vrtulníkům, atd.) za více než 7 mil. Kč.

V závěru roku se pak zástupce NESEHNUTÍ zúčastnil čtyřdenního mezinárodního semináře pořádaného Společnosti Člověk v tísni při ČT a britskou organizací Saferworld. Seminář se zabýval možnostmi nezávislých organizací při kontrole světového obchodu se zbraněmi a zkušenostmi zahraničních organizací s kampaněmi proti vývozu zbraní do vojensky a politicky nestabilních oblastí.

V souvislosti s protesty proti zasedání vojenského uskupení NATO v Praze v listopadu roku 2002 jsme vystoupili na mezinárodní konferenci nazvané „Dějte šanci míru“ pořádané Ekumenic-

kou akademii. Zde jsme přednesli příspěvek na téma obchod se zbraněmi v kontextu ČR a představili antimilitaristickou kampaň NESEHNUTÍ.

Jídlo místo zbraní

Tato aktivita vznikla v roce 1980 v Bostonu a dnes ji tvoří několik stovek samostatných skupin po celém světě. Provídelně rozdávají veganská nebo vegetariánská jídla sociálně slabším lidem, zejména bezdomovcům (kterých je v ČR na sto tisíc). Zdůrazňují paradoxní situaci, kdy se ročně vydávají miliardy dolarů na nákup zbraní, zatímco ve světě hladoví miliony lidí.

Akcí Jídlo místo zbraní zorganizovalo NESEHNUTÍ v Brně poprvé v květnu roku 2001 jako součást demonstrací proti zbrojářskému veletrhu IDET. Od té doby se s aktivisty této kampaně můžete provídelně setkávat v brněnských ulicích, kde každý měsíc rozdají více než 50 porcí veganského jídla. Současně nabízejí informační materiály k problematice militarismu a ochrany práv zvířat. Benefičně vaříme také při nejrůznějších příležitostech jako např. škola občanských iniciativ, semináře Ženská práva jsou lidská práva či na koncertech. Při své činnosti používáme recyklované obaly a potraviny, které dostáváme zčásti darem od našich sympatizantů.

Jedna z veřejných akcí kampaně Jídlo místo zbraní

Před vánocemi jsme navíc zorganizovali akci „Vánoce bez kapra“, kdy jsme nabízeli veganskou „rybí polévku“ bez ryby, abychom upozornili na předvánoční zabíjení kaprů. Smyslem bylo nabídnout lidem alternativu vánočního jídla a ukázat, že tradiční štědrovečerní pokrm může být chutný, i když v něm není žádné rybí maso.

V průběhu roku jsme rozdali více než 800 porcí jídla. Podařilo se nám rozptýlit původní nedůvěru a přesvědčit brněnské bezdomovce, že dobře připravená veganská strava je chutná.

Den Tibetu

Den Tibetu (10. 3.) jsme si i letos připomněli sérií veřejných akcí. Jednou z nich byl informační stánek v centru Brna, kde se mohli občané seznámit se současnou situací v Tibetu a získat množství informačních materiálů. Mohli zde také připojit svůj podpis pod petici adresovanou vládě ČR. Ta ji vyzývá, aby se při mezinárodních příležitostech zasazovala o dodržování lidských práv v Tibetu a byla oficiálně předána v druhé polovině března 2002. Podepsalo ji na pět tisíc občanů.

Další aktivitou bylo uspořádání folk-rockového koncertu na podporu Tibetu. Výtěžek byl určen Nadaci Potala, která pomáhá dětským SOS

vesničkám pro tibetské uprchlíky v indické Dharamsale. Požadavek na dodržování lidských práv v Tibetu svým vystoupením podpořili písničkář Jan Burian, hospodský bard Karel Vepřek, undergroundová kapela Čvachtavý lachtan, rockové sdružení Chorchestr a folk-punkové duo Terrariot.

Bělorusko

V den výročí černobylské havárie (26. dubna) přijela na běloruské autobusové nádraží v Minsku sedmičlenná skupina ekologických a lidskoprávních aktivistů z České a Slovenské republiky. Šlo o tři aktivisty a jednu aktivistku NESEHNUTÍ, člena brněnské Amnesty International, zástupce Děti Země a členku Hnutí Duha. Cílem cesty, která se uskutečnila díky Běloruskému centru společnosti Člověk v tísni při ČT, bylo zejména navázání kontaktů mezi českými a běloruskými nevládními organizacemi. Během desetidenního pobytu proto členové české výpravy navštívili více než desítku místních ekologických, lidskoprávních, alternativních, kulturních, vzdělávacích a mládežnických organizací, zúčastnili se masové demonstrace proti jaderné energetice a režimu prezidenta Alexandra Hryharjeviče Lukašenky, navštívili mezinárodní

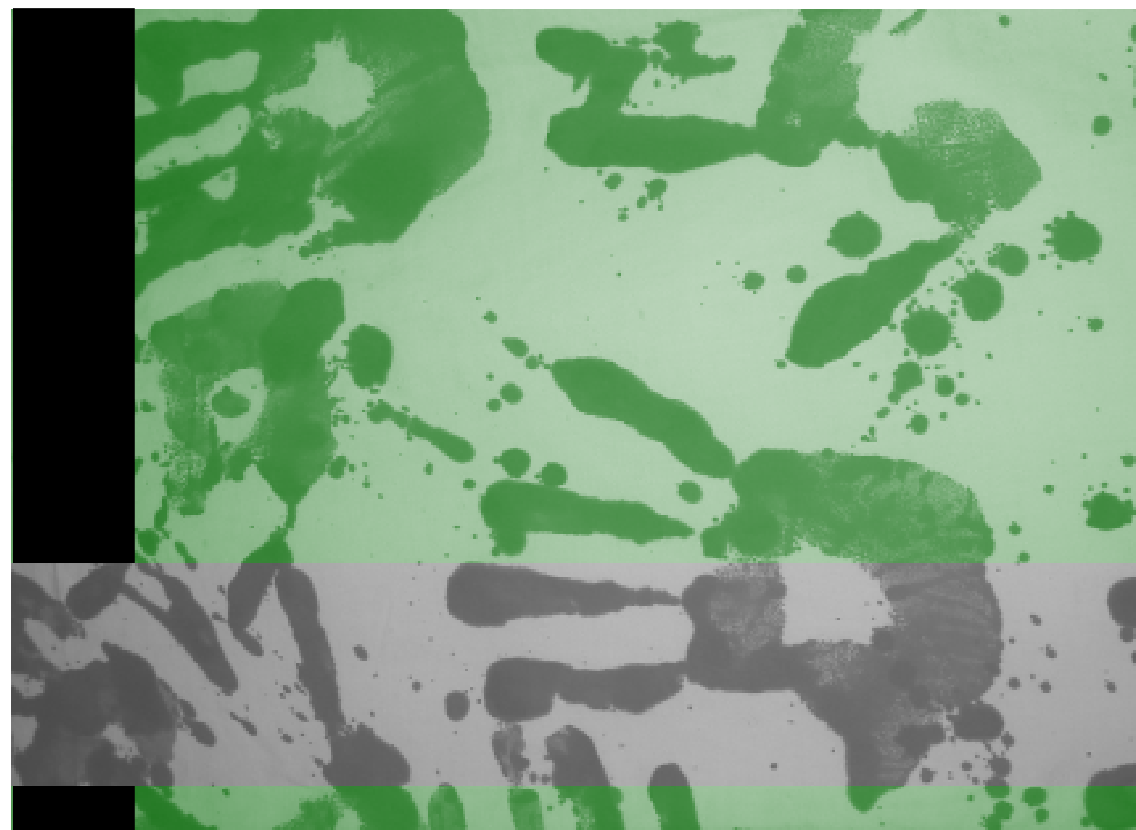

Obydlí a obyvatelé z gomelské oblasti, která byla nejvíce zasažena radioaktivním spadem z havárie JE Černobyl. Práce snižující radioaktivitu území (odvoz vrchní části zeminy, výměna střech) probíhají velmi pomalu a především díky činnosti nevládních organizací.

konferenci o globalizaci, stejně jako místní hard-core-punkový koncert.

Seznámili se jsme se také s činností ekologických skupin (z Minsku, Gomelu, Žodyna ad.) vystupujících proti likvidaci jedinečného Bělověžského pralesa či proti těžbě dřeva a odstřelu chráněných živočichů v Pripjatském národním parku, stejně jako proti přehlížení ekologické katastrofy vzniklé výbuchem jaderné elektrárny Černobyl (kdy většina radioaktivního spadu z této ukrajinské elektrárny skončila právě na běloruském území). Zajímavé bylo i setkání se členkami ženské organizace z hornického města Soligorsk, jejichž sdružení se zabývá jednak řešením ekologických a zdravotních problémů vzniklých v důsledku těžby draselných solí, jednak výchovou dětí a pořádáním vzdělávacích akcí o ženských právech, a také akcemi na podporu demokratického hnutí v Bělorusku. Ochrana lidských práv se věnují i místní pobočky světové organizace Amnesty International.

Výsledkem naší návštěvy byla výměna informací a kontaktů a dohodly se i reciproční pobyty běloruských aktivistů a aktivistek v ČR.

Životní prostředí

Asanace Mokřadů

Tento projekt jsme sice „fyzicky“ dokončili už v roce 2001, ale chybělo ještě slavnostní otevření. Za tímto účelem jsme vydali leták obsahující základní informace o oblasti, která by se mohla stát jedním z turistických cílů v okolí Boskovic. Slavnostní otevření mokřadů, kdy byla na místě připravena fotodokumentace zachycující práci na celém projektu, se setkala s velkým zájmem médií i obyvatel Boskovic.

„Supermarket“ v Boskovicích

Ani našemu městu se nevyhnula „marketová“ vlna, v Boskovicích však šalamounsky zaobalovaná do projektu obchodně-sportovního centra. V únoru proběhlo první jednání, před nímž jsme s pomocí Ekologického právního servisu a brněnské skupiny NESEHNUTÍ sepsali připomínky k dokumentaci v územním řízení. Spolu se stavebním odborem a jinými zúčastněnými subjekty (policie, hygiena apod.) jsme je předali navrhovateli stavby a dosáhli tak přerušení územního řízení, protože investor musel zmíněnou dokumentaci ohledně plánované stavby doplnit. Do

konce roku 2002 ještě nebylo dokončeno stavební řízení. Bohužel jsme se naší účastí v řízení dostali do „klatby“ ze strany boskovických zastupitelů, která nám velmi zkomplikovala naši činnost.

Den bez aut

U příležitosti Dne bez aut jsme projížděli boskovickými ulicemi a upozorňovali na problematiku automobilové dopravy v Boskovicích, kde jsme v souvislosti s chystaným sportovně-obchodním centrem poukázali na četné dopravní komplikace, které tato stavba městu přinese.

Z akce „Dětský den bez aut“ pořádané v roce 2001 jsme čerpali při instalaci výstavy, kterou tvořily dětmi malované a většinou „protiautomobilově“ laděné dopravní značky a ekologická vozidla.

Den Země

Na neděli 21. dubna jsme přijali pozvání přátel z Ekocentra Uliita v Blansku a zúčastnili se i s naším infostánkem a chutnou vegetariánskou pomazánkou jejich oslav Dne Země. Ty proběh-

ly v příjemném slunečném odpolední v místním zámeckém parku. Nechyběly hry, hudba a zejména prezentace neziskového sektoru představovaného hlavně organizacemi spolupracujícími s mladými lidmi.

DĚTSKÝ DEN BEZ AUT – DĚTI MALUJÍ DOPRAVNÍ ZNAČKY, KTERÉ JIM NA ULICÍCH CHYBÍ

Lidská práva

Společně pro Tibet

Opět jsme se připojili k celosvětovým akcím na podporu svobodného Tibetu. Tentokrát jsme však chtěli celý program pojmout širěji a více seznámit veřejnost s mizející tibetskou kulturou. Připravili jsme projekt s názvem „Nebudme lhostejní k porušování lidských práv, udělejme něco společně“, který zahrnoval výstavu, přednášky, promítání a koncerty. Finančně nás podpořila nadace C. S. Mott Foundation prostřednictvím Hnutí Duha a projektu „Škola občanské iniciativy“.

Nabitý program začal vernisáží putovní výstavy „Tibet - etnografie, náboženství, medicína“ připravenou ve spolupráci s brněnskou Galeríí Malý Tibet a Muzeem Boskovicka. Měsíc trvající expozici shlédlo více než 500 lidí, což byla jedna z největších návštěvností v historii muzea. Během „tibetského“ týdne 4. - 10. března jsme pak zájemcům o tibetskou problematiku nabídli tematické přednášky Petra Jelínka („Ladak - Malý Tibet“) a Dalípora Leblocha („Pozvánka do buddhistického kláštera“) spojené s promítáním filmových dokumentů společnosti Člověk v tísni.

Kromě informování veřejnosti bylo naším dalším záměrem finančně podpořit některou z tibetských iniciativ, což se nám - hlavně díky benefičnímu koncertu v místním hudebním klubu Sklepy - podařilo. Vrcholem celého týdne se tak stalo vystoupení muzikologa Vlasty Marka v téměř vyprodaném boskovickém evangelickém kostele, díky kterému jsme mohli na konto občanského sdružení Lungta (vydavatele Tibetských listů) převést 4 000 Kč.

Tato podle našich zpráv jedna z největších tibetských akcí v ČR se setkala se značným zájmem veřejnosti. S tím bohužel kontrastuje opětovné zamítnutí žádosti o vyvěšení tibetské vlajky ze strany radních - tentokrát nejen boskovických, ale i z několika dalších větších měst okresu Blansko.

Během organizace tibetských akcí jsme navázali mnoho nových kontaktů a utužili spolupráci s blanenským Ekocentrem Uliita, kde se obdobný program pod názvem „Společně pro Tibet v Blansku“ také konal.

Vyvěšení tibetské vlajky v rámci výstavy tibetských realit

Práva zvířat

Proč práva zvířat

Stejnomená přednáška se uskutečnila 25. 6. na gymnáziu v Jevíčku. Zde jsme besedovali o problematice zvířecích práv i souvisejících otázkách vegetariánství a veganství. Součástí byla i stejnojmenná fotografická výstava, video-dokument OHZ „Vykořisťování Země“ a ochutnávka veganské pomazánky.

Cirkusy bez zvířat

Už tradičně v Boskovicích „vítáme“ cirkusy, které mají v programu i vystoupení zvířat. Měli jsme tuto možnost hned dvakrát a pokaždé šlo o pokojné setkání lidí, jimž nejsou lhostejné špatné životní podmínky zvířat chovaných v cirkusech. Veřejnost jsme oslovovali transparenty a letáčky, diskutovali jsme s návštěvníky.

Festivalové infostánky

Během prázdnin jsme stejně jako v loňském roce svou aktivistickou činnost zaměřili především na propagační a informační činnost formou infostánků na festivalech v regionu.

Našími stánky s nabídkou informačních materiálů a tradičních vegetariánských pomazánek a doplněnými o fotografickou výstavu „Proč práva zvířat“ jsme se snažili zaujmout návštěvníky jubilejního desátého ročníku červencového multikulturního festivalu Boskovice 2002 a na konci srpna i v rámci festivalu 3+1 v Letovicích, kde se setkávají lidé ze sektoru ziskového i neziskového a z široké veřejnosti. Na 3+1 jsme sklídili úspěch v podobě „titulu“ nejlepší prezentované neziskové organizace, když jsme zvítězili při hlasování návštěvníků festivalu.

Čáslav

NESEHNUTÍ Čáslav začalo fungovat na jaře 2002 a v září téhož roku získalo právní subjektivitu.

Životní prostředí

Naše první veřejná akce se konala na Den Země. Vyčistili jsme úsek cesty silně znečištěný odpadem z čáslavské skládky. Ta ohrožuje poblíž tekoucí říčku Klejnaru, která je vyhlášena pstruhovým pásmem. S čištěním nám pomohlo asi 25 studentů, kteří později z vlastní iniciativy zhotovili cedule upozorňující na úklid této cesty a apelující na spoluobčany, aby dodržovali pořádek.

Lidská práva

V oblasti lidských práv jsme u příležitosti 8. března – Mezinárodního dne žen upozorňovali na nerovné postavení žen ve společnosti a diskriminaci na základě pohlaví. Rozdávali jsme letáky týkající se feminismu, ženských práv nebo násilí na ženách (zejména domácího násilí).

V květnu jsme se podíleli na organizaci mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět v Kutné Hoře. Domlouvali jsme i projekce vybraných snímků studentům středních škol.

Jako součást festivalu alternativní hudby v Golčově Jeníkově jsme v listopadu instalovali foto-výstavu o porušování lidských práv a devastaci životního prostředí v Tibetu. Výstava se setkala se značným zájmem veřejnosti.

Práva zvířat

Z tohoto tematického okruhu jsme se zaměřili zejména na propagaci vegetariánství. V Pardubicích jsme jako součást cyklistické štafety pro udržitelný rozvoj nazvané BIKE + 10 instalovali infostánek s materiály NESEHNUTÍ a uspořádali vegetariánskou ochutnávku. Také na hudebním festivalu Roztěž jsme upozorňovali na porušování práv zvířat ve velkochovech a benefičně prodávali vegetariánský guláš.

31 - 32

NESEHNUTÍ

Chrudim

Životní prostředí

Hlavní aktivitou NESEHNUTÍ Chrudim byla v roce 2002 kampaň za zastavení stavby nákupního centra Penny Market. To by znamenalo značné dopravní zatížení prostoru a zvýšení hladiny hluku pro obyvatele přilehlých bytů. Investor také plánoval skácení třinácti vzrostlých stromů. NESEHNUTÍ ve správním řízení o umístění stavby požádalo o vypracování dopravně zátěžové a hlukové studie a dále ve smyslu zákona o hodnocení vlivu na životní prostředí uplatnilo své připomínky. Prosazovali jsme také expertní posouzení významu stávající zeleně pro životní prostředí.

Je otázkou, jak se bude kauza vyvíjet dál. Ač neradi, museli aktivisté NESEHNUTÍ Chrudim, kteří celou kampaň vedli, z osobních důvodů činnost chrudimské místní skupiny ukončit. Celou kauzu však nadále sledují a jsou připraveni se do ní v případě nutnosti opět aktivně zapojit.

Jednání o výstavbě PENNY MARKETU

Životní prostředí

Již tradičně je naší hlavní činností v této oblasti organizace Dne Země ve spolupráci s městským úřadem a Městským domem dětí v Kojetíně. Tentokrát jsme na 22. dubna připravili bohatý program plný ekologicky zaměřených her pro žáky obou ZŠ a gymnázia. Největší úspěch zaznamenala módní přehlídka „futuristických oblečků“ z plastových materiálů na jedno použití a také Strom přání, na kterém visely přání a stížnosti našich nejmenších.

Lidská práva

V roce 2002 jsme se převážně věnovali otázce dodržování lidských práv v Tibetu. Opětovně se nám podařilo prosadit, aby se naše město připojilo k akci „Vlajka pro Tibet“ a symbolicky tak vyjádřilo solidaritu s tibetským lidem. Vlajka Tibetu zavlála na radnici již třetím rokem.

Práva zvířat

Začátkem května jsme se opět zúčastnili studentského majálesu v Kroměříži, kde jsme nainstalovali fotografickou výstavu s názvem „Proč práva zvířat?“ a informační stánek s materiály o ochraně životního prostředí. Tentokrát se na celodenní hudební produkci přišlo podívat na 1400 převážně mladých lidí.

Životní prostředí

Den Země

U příležitosti tohoto dubnového svátku jsme zorganizovali čištění příbramského potoka. Do této aktivity bylo zapojeno mnoho základních a středních škol. Sběr odpadků na prostranství okolo jediného městského toku a vyčištění samotného koryta bylo ukončeno oslavou Otevírání studánek. První jarní oheň byl doprovázen radostí všech dětí z pořádného kusu práce odvedeného na správném místě.

O víkendu před Dnem Země jsme vysázeli smíšený les u nedaleké vesničky - 2700 dubů, javorů, buků, kaštanů, smrků a jedlíček.

Den dětí (1. 6.), Den divadel (17. 6.) a Den hudby (21. 6.)

Ujali jsme se těchto společenských akcí, protože jsme věděli, že nikdo jiný je bez výhledu na získání iniciativy nebude. Jako první v řadě byl Den dětí. Nechtěli jsme, aby jediné vyžití na svůj svátek měly děti opět u propagačních kamionů Pepsi nebo Coca coly, a proto jsme připravili vlastní Den dětí od NESEHNUTÍ. Neděle plná di-

vadla, loutek, výtvarných a tvořivých workshopů, soutěží a hudby se velmi zdařila.

Další kulturní akcí byla přehlídka divadel - čtyř místních školních souborů s jejich pěti představeními. K vidění byla díla Jára Cimrmana, ale i autorská zpracování vlastních námětů na ožehavá témata současnosti jako počítače, mobily, odpady, hypermarkety, ničení přírody a týrání zvířat.

A poslední v této trilogii byl Den hudby. K němu jsme uspořádali menší akci v tradičním altánku umístěném v centrálním parku. Muziky bylo dost, hledištěm byl trávník. Oslavili jsme i Slunovrat - společným bubnováním krátce po 15. hodině, kdy začalo astronomické léto. Jinak se tento den od 9 do 22 hodin veřejnosti představila široká příbramská hudební scéna - amatérská i profesionální. Dopoledne pak přišly školky a školy si zahrát, zazpívat a nakonec i zatančit na lidové písně, odpoledne pak na produkci hudebních škol, romské představení, středověké skladby a písně. Nechyběl ani folkový koncert. S vydatným deštěm a kulískou bouřky vystoupila jako poslední místní funky skupina. Na všech třech ak-

cích bylo k dispozici veganské občerstvení, provizorní čajovna a publikace NESEHNUTÍ.

Černá skládka

Jednu horkou letní sobotu jsme podnikli výpravu na zdejší největší skládku odpadů, abychom alespoň zčásti vyčistili její okolí od četných pokusů o založení její černé pobočky. Sešlo se nás méně, než jsme čekali, a to i přes vylepení plakátů zvoucích na tuto událost. Ale i tak jsme naplnili celý kontejner odpadem všeho druhu.

Rozhledna

Stále pokračujeme v boji proti snahám „ozdobit“ zdejší krajinnou dominantu (známé poutní místo Svatá hora) rozhlednou. Aby nedošlo k nedorozumění - samozřejmě neprotestujeme proti úsilí Klubu turistů nebo milovníků krajiny přiblížit její krásy lidskému oku; v tomto případě jde však spíše o podnikatelský záměr. Navrhovaná stavba je značně kontroverzní svým umístěním v chráněném území, svou zbytečností (stačí zpřístupnit jednu z věží již stojícího objektu), i zamýšleným vykácením okolních letitých porostů. V poslední době nás několik hlasů z radnice za naše snahy vyvolat veřejnou diskusi na tato témata nepravdivě nařklo ze záměrů, které jsme my sami

nikdy nepřednesli. Nyní čekáme, jak se bude situace dále vyvíjet.

Festival nezávislé kultury a svobody projevu

7. září se na hlavním náměstí staré části Příbrami podařilo uspořádat akci, která měla svým celkovým pojetím připomínat docela obyčejnou „street party“, avšak bez klasické blokády. Vzešel z toho však jen jakýsi slabší odvar pouličního protestu. Jednak proto, že nepřijelo moc lidí a jednak proto, že i ti, co přijeli, zřejmě čekali, že je bude někdo bavit nebo vést... Pro nás bylo úspěchem už jen to, že se nakonec sešlo asi sto lidí, že nepřišlo a že naše malá street party, ač nebyla přímo zaměřená na konkrétní problém (spíš měla všeobecně informovat o alternativách k různým negativním aspektům dnešní společnosti), si dokázala najít svůj obsah a vlastní tvář. K pohodě svým folkem přispěl Miloš Hlávka a techno produkce, radost nám udělal i příjezd pražských OHZ s infostánkem. Šlo o klasickou nabídku k sebezvzdělání: Informační panely o právech zvířat, přednáška o NATO, distribuce alternativních materiálů atd. Večer byl zakončen benefičním hardcore-punkovým koncertem, který značnou měrou posílil naše vyprázdněné konto.

Účastníci Festivalu nezávislé kultury a svobody projevu

Lidská práva

Tibet

V roce 2002 jsme se poprvé ohlásili až Dnem pro Tibet. U příležitosti známého březnového výročí začátku okupace jsme uspořádali trochu smutný happening. Svíčkami, loutkovou kreací a živou hudbou se podařilo navodit pietní atmosféru ostře kontrastující s jinak hektickou náladou ulice. Rozdávalo se občerstvení jak k jídlu tak k pití připravené podle originálních receptů. Formou letáků a nástěnek jsme informovali

o nutnosti odmítnout čínské zásahy na tibetském území a současně poukazovali na nepřipustnost tolerování čínské diktatury demokratickými zeměmi. Byly přečteny některé Dalajlámovy texty a drželi jsme minutu ticha za zavražděné a umučené. Pravděpodobně jsme ve zdejším kraji byli vůbec první, kdo se pokusil na tuto hanebnost nějak výrazněji upozornit.

Práva zvířat

Výstava o vivisekci

Putovní výstava o pokusech na zvířatech od Svobody zvířat se ke konci dubna zastavila i v Příbrami. Kromě zapůjčených panelů jsme si vyrobili i vlastní, které upozorňovaly na aktuální kauzu okolo Huntingdon Laboratory Sciences (britská firma provádějící pokusy na zvířatech) a na celosvětovou kampaň proti této společnosti. Součástí výstavy bylo nabízení letáků jak s tématem vivisekce, tak všeobecně informujících

o právech zvířat. Mnoho zájemců využilo i možnosti podepsat petici, jejímž cílem je zastavit pokusy na zvířatech v ČR. Výstava byla instalována tři dny přímo na ulici a pak další tři dny na dvou základních školách.

Den zvířat

4. 10. na Mezinárodní den zvířat jsme uspořádali na vlastní náklady veganskou ochutnávku v zastřešeném stánku. Několik lidí se nechalo zlá-

kat a zkusilo některý z karbanátků či sladkých kuliček, ale nepřízeň počasí byla zndt. Rozdaly se všechny letáky o právech zvířat.

Přednáška a videoprojekce o právech zvířat

V listopadu jsme zorganizovali na jedné střední škole přednášku o různých negativních následcích požívání masa. Zdůraznili jsme naopak přínos vegetariánství/veganství a citlivého přístupu k výživě vůbec. Na stejné škole jsme také uspořádali videoprojekci o různých formách týrání zvířat. Obojí se setkalo s velkým ohlasem a vyvolalo zajímavé diskuse.

„Antikapr“

19. 12. jsme se vydali proti konzumaci kaprů právě na Vánoce zabíjených na veřejných protestech. Vyráželi jsme do ulic s transparentem, svíčkami a s letáky, jež popisují rybi bolesti, která tuto „sváteční zvyklost“ doprovází. Recepty na vhodná rostlinná (mnohem tradičnější) jídla nechyběly. Měli jsme na rozdávání i materiály vypracující mylné přesvědčení, že požívání kapra na Vánoce je zvykem historicky původním a tradičním.

Zajíc s medvědem nabízí letáky „Co se v kožešnictví nedozvíte“

Během roku 2002 došlo k několika změnám jak v personálním zastoupení členů místní skupiny, tak i v místě jejího působení. V říjnu se napajedelská pobočka přestěhovala do Zlína a zanedlouho poté se přejmenovala na NESEHNUTÍ Zlín.

Životní prostředí

Den Země

22. dubna uspořádalo město Zlín poprvé Den Země a požádalo NESEHNUTÍ o spolupráci. Celá akce se konala na náměstí Míru, kde děti se svými rodiči mohli navštívit Ekojarmark, poslechnout si příjemnou hudbu a soutěžit o pěkné ceny.

Připravili jsme pro ně zajímavé aktivity. Mimo veganské ochutnávky, která měla velký ohlas, si děti mohly vyzkoušet výrobu papíru, bubnování, zápas s tyčemi na kladině a výrobu obrovské mandaly, která představovala naši Zemi. Na konci celého klání děti soutěžily, kdo dřív vytrídí nejvíc odpadu. Upozornili jsme tak na význam ekologické výchovy.

Dětský den

Jako každý rok i letos jsme uspořádali v Napajedlech Dětský den. 1. června se v zámeckém parku sešla řada jednotlivců i rodin s dětmi. Všechno začalo postavením májky.

Pro rodiče byla přichystána výstava dětských prací o ekologii, rozdávali jsme materiály o ochraně životního prostředí, následovala přednáška a veganský raut.

Na děti čekaly celodenní hry s ekologickou tematikou. Stavění hradu z odpadků, malování na silnici a na kontejnery pro tříděný odpad, které byly posléze vystaveny před místní základní školou. Večer si děti zařadily na dětské diskotéce.

Dětem byla určena i následující akce pořádaná ve spolupráci s Domem dětí a mládeže v Napajedlech. Jednalo se o Den čarodějnic. Děti soutěžily v oblasti znalostí z ekologie a získávaly tak body na čarodějnické cestě lesem. Na závěr je čekal táborák.

Slavnosti přírody

Slavnosti přírody jsou jednou z našich nejnavštěvovanějších akcí. I letos se setkala s obrovským ohlasem. V pátek 14. června byl

k shlédnutí cyklistický závod Dirt Jump, večer se žonglovalo, bubnovalo, skákalo na kolech přes oheň a nakonec byla taneční párty. Na druhý den v sobotu jsme začali přednáškou o veganství a zdravém životním stylu, navštívilo nás divadlo Beruška a večer byl zakončen koncertem. K osvěžení zde byla čajovna a veganské občerstvení.

Den bez aut

Tento den jsme uspořádali protestní cyklojízdu Zlínem s cílem poukázat na problematiku budování cyklostezek. Svoji účast nám přislíbili i radní z magistrátu, ale nakonec se akce nezúčastnili, což vypovídá o tom, jaký je jejich skutečný zájem na vybudování dalších cyklotras na Zlínsku. Přes nepřízeň počasí nás jelo asi sedmdesát. Po skončení cyklojízdy jsme se sešli v altánku městského parku, kde nám zabubnovali kluci z Dobré čajovny a kdo chtěl, mohl si zažonglovat.

Výstava o odpadech

V listopadu se konala v holešovské čajovně výstava a přednáška o ekologických dopadech způsobených nadměrnou produkcí odpadů obohacená o nabídku ekologických čistících prostředků.

Ostatní

V dubnu se sešlo asi třicet dobrovolníků, aby vyčistili ve Vizovických vrších černou skládku, což je stálo tři dny usilovné práce. V srpnu nás město Zlín požádalo o označení hranic chráněného území s bukovou kulturou, na jaře a na podzim jsme sázeli stromky v okolí Napajedel a zlikvidovali jsme několik nepovolených skládek odpadu v lese.

Lidská práva

Den Tibetu

V napajedelském Klubu kultury jsme instalovali fotografie tibetských uprchlíků. V Holešově jsme výstavu uspořádali v klubu Spolku přátel umění (SPU 99), kde byla navíc podpořena infostánkem, přednáškou a veganským rautem. Výstava vzbudila velký ohlas.

Za práva původních obyvatel Ameriky

V říjnu jsme podnikli dvoudenní akci nazvanou „Vzpomínka na Wounded Knee“. Páteční večer byl zahájen čtením „O genocidách indiánských národů“ a poté jsme promítli film Thunder Hearth. Na sobotu jsme měli připraveny zajímavé přednášky např. „O hladu národů“ (o životě původních obyvatel Severní Ameriky a problémech dnešních současníků), „Dnešek za americkými supermarkety“ (plýtvání potravinami v USA a hladovění v zemích Třetího světa) a „Ekofeminismus a my“. Zorganizovali jsme několik tvůrčích dílen (malování na trička, výroba vlaječek, korálkování). Celou akci jsme uzavřeli nočním čtením materiálu „O vlivu západ-

ní kultury a amerického způsobu života na tradičně žijící národy“ s promítáním dokumentu o tibetském Ladaku.

Výstava „Před válkou jsem měl hračky“

Výstava fotografií Ivy Zimové, která přibližuje příběhy dětí žijících v rozvalinách čečenského hlavního města Grozného se uskutečnila v měsíci listopadu. Při této příležitosti jsme navázali kontakt s občanským sdružením Berkat, jež poskytuje individuální pomoc obyvatelům Čečenska.

Demonstrace proti neonacismu

Velký nárůst počtu neonacistických skinheads na Zlínsku způsobil, že jsme se rozhodli na tuto situaci reagovat. V listopadu jsme uspořádali demonstraci, které se zúčastnilo asi sedmdesát protestujících, kteří s transparenty prošli středem Zlína. U pomníku padlých za 2. světové války jsme přečetli proslovy.

Ostatní

V červnu se uskutečnila techno party s cílem přiblížit problematiku lidských práv mladým vyznavačům tohoto hudebního stylu. Byla zde k shlédnutí výstava Amnesty International a výstava Červeného kříže o drogové problematice. V listopadu jsme uspořádali promítání filmů z festivalu Jeden svět.

Práva zvířat

Den laboratorních zvířat

U příležitosti Dne laboratorních zvířat 24. dubna jsme společně s organizací Ochránci hospodářských zvířat uspořádali na náměstí ve Zlíně informační stánek o ochraně práv zvířat. Ten jsme později přesunuli do Napajedel, kde jsme také promítali dokumenty a nabízeli veganskou ochutnávku.

Dny zdraví

Už tradiční Dny zdraví ve Zlíně jsme tentokrát spojili s Mezinárodním dnem vegetariánství (1. říjen). Na tento den jsme zorganizovali přednášky o veganství a zdravém životním stylu. Pro příchozí byl přichystán veganský raut od restaurace Ekorest Vizovice.

Cirkus před cirkusem

Když se cirkus Berousek rozhodl navštívit Zlín, zajistili jsme k jeho vystoupení neplánovanou předehru. Připravili jsme si alternativní program pod názvem „Cirkusy ano, ale bez zvířat“, kdy jsme žonglovali a rozdávali letáky s argumenty proti cirkusům se zvířaty.

Pochod za práva zvířat

Loňský rok jsme zakončili pochodem za práva zvířat, který se uskutečnil 20. prosince - v předvánočním čase, kdy jsou k sobě lidé více citliví. Cílem bylo upozornit naše spoluobčany na to, aby byli milí nejen k ostatním lidem, ale i ke zvířatům, která jsou i v tuto dobu krutě zabíjena, ať už jde o kapry nebo o tzv. kožešinová zvířata. Skupinka asi třiceti lidí s pomalovanými obličejemi, v kápích a s loučemi procházela večerním městem a budila značný zájem kolemjdoucích.

DEMONSTRACE PŘED CIRKUSEM BEROUSEK

Ze zákulisí NESEHNUTÍ Brno

Knihovna

I v roce 2002 sloužila jak našim aktivistům, tak sympatizantům knihovna NESEHNUTÍ a to ve svých obvyklých návštěvních hodinách každé pondělí a středu od 10:00 do 12:00 a od 16:00 do 18:00 v brněnské kanceláři. Celkem jejích služeb využilo přes stovku lidí, mnozí z nich opakovaně. Knihy jsou rozděleny do čtyř tematických okruhů:

- ☞ společnost a životní prostředí (131 publikací)
- ☞ feminismus a gender studia (117 publikací)
- ☞ lidská práva (39 publikací)
- ☞ práva zvířat (34 publikací)

Uvedená čísla platí pouze pro knihy, časopisy nabízíme prezenčně několik stovek ze všech tematických oblastí. Po větší část roku 2002 jsme navíc poskytovali zázemí pro knihovnu Amnesty International Brno, která se na podzim přestěhovala do vlastních prostor.

ALARM

V loňském roce nadále vycházel informační zpravodaj NESEHNUTÍ ALARM s periodicitou 2-3 měsíce a o nákladu 250-300 kusů. Do ALARMU přispívají všechny místní skupiny, objevuje se

v něm seznam distribuce NESEHNUTÍ jakož i ohlasy z denního tisku o našich akcích. ALARM je k dostání zdarma na naší brněnské adrese, stačí poslat 10 Kč známku na poštovné, případně Vám jej můžeme posílat elektronicky.

Večery s NESEHNUTÍM

A konečně koncem roku jsme provedli některé nezbytné úpravy naší kanceláře na Údolní 44 a zakoupili příslušné audiovizuální vybavení, abychom mohli hned z kraje roku 2003 rozjet pravidelné měsíční Večery s NESEHNUTÍM. Na nich promítáme zajímavé filmy s tematikou ochrany životního prostředí a lidských práv a následně probíhá diskuse k danému tématu. Od stejné doby slouží návštěvníkům naší kanceláře také menší, leč kvalitně zásobený veganský bar.

Internetová prezentace NESEHNUTÍ

Nedílnou součástí našich kampaní jsou pravidelně aktualizované internetové stránky:

<http://nesehnuti.ecn.cz> (Na internetových stránkách nabízíme nejen texty všech vydaných tiskových materiálů, ale i aktuální informace o chystaných akcích. Stáhnout si můžete i všechna doposud vyšlá čísla zpravodaje

ALARM, tiskové zprávy a spoustu dalších zajímavostí. Naleznete zde mj. i fotogalerii a seznam knih v naší knihovně.)

<http://zenskaprava.ec.cz> (Prezentace kampaně „Ženská práva jsou lidská práva“, naleznete zde seznam knih s tematikou ženských práv, feminismu a gender studies nebo výstupy ze seminářů.)

<http://prechody.ecn.cz> (Stránky kampaně „Přes přechody bezpečně“, můžete si zde přečíst, jak probíhá v Brně rušení přechodů pro chodce nebo podepsat petici proti jejich rušení.)

<http://www.hyper.cz> (Informace, data, texty aj. o hypermarketech a kampani proti jejich nekontrolovatelné výstavbě. Na stránkách naleznete i leták „Příliš drahá sleva“ a texty ze sborníků „O hypermarketech veřejně“ a „Zaostřeno na hypermarkety“.)

<http://r43.ecn.cz> (Aktuální informace o kampani proti výstavbě rychlostní komunikace R43.)

<http://jmz.ecn.cz> (Stránky kampaně „Jídlo místo zbraní“, obsahují základní tiskové materiály ke kampani, veganskou kuchářku a najdete zde vždy aktuální datum dalšího rozdávání jídla.)

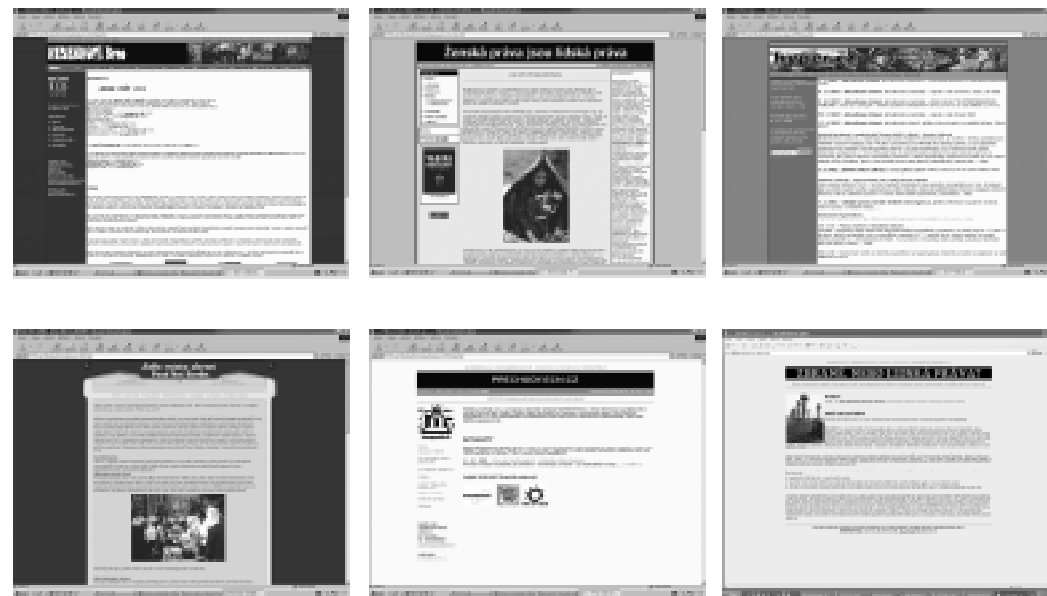
<http://zbrane.ecn.cz> (Jediné stránky zabývající se souhrnně monitoringem vývozu zbraní z ČR, obsahují přehledná statistická data, čes-

ké i mezinárodní úmluvy, informační materiály nebo petici.)

Internet je zároveň tím nejjistějším způsobem, jak se včas dozvědět o nejaktuálnějších aktivitách a chystaných akcích NESEHNUTÍ. Jsme rádi, že zájem o naše stránky roste, a proto jim budeme i nadále věnovat patřičnou pozornost.

Rada NESEHNUTÍ

Voleným statutárním orgánem NESEHNUTÍ je Rada. Jejími členy v roce 2002 byli: **Milan Štefanec** (zástupce místní skupiny Brno), **Tomáš Čabla** (zástupce místní skupiny Napajedla, do října), **Filip Vaněk** (zástupce místní skupiny Zlín, od října), **Jan Karásek** (zástupce místní skupiny Kojetín, do října), **Kateřina Plesková** (zástupkyně místní skupiny Boskovice), **Roman Nedvěd** (zástupce místní skupiny Příbram, od dubna), **Petra Veselá** (zástupkyně místní skupiny Čáslav, od října), **Mgr. Martin Ander** (do října), **Mgr. Filip Fuchs** (od dubna), **Kamila Čadová** (od dubna), **Mgr. Kristýna Rytířová**, **Mgr. Kateřina Lišková** (do dubna), **Aleš Meduna** (do října), **Dušan Rosenbaum** (od října).

INTERNETOVÉ STRÁNKY NESEHNUTÍ BRNO A RŮZNÝCH KAMPANÍ

Co můžete udělat každý sám

- ☞ **Uspořádejte výstavu**
- ☞ **Zorganizujte přednášku**
- ☞ **Šiřte naše informační materiály**
- ☞ **Založte místní skupinu NESEHNUTÍ**
- ☞ **Podpořte nás finančně**

Výstavy NESEHNUTÍ

Chtěli byste uspořádat výstavu na téma lidských práv, ekologie či práv zvířat ve Vašem městě? Neváhejte a napište si o některou z výstav NESEHNUTÍ!

Za svobodu pro Tibet

Výstava se skládá z 15 barevných fotografií formátu 30 x 45 cm v lehkých rámech. Je doplněna texty o porušování lidských práv v Tibetu. Spolu s výstavou vám můžeme poslat i leták „Svobodu Tibetu“.

Zaostřeno na hypermarkety

Fotografická výstava pojednávající o sociálních i ekologických dopadech obřích nákupních center. Výstavu tvoří 25 barevných foto-

grafií formátu 30 x 45 cm v lehkém rámu a s popisky. Pokud budete mít zájem, naši aktivisté Vám zajistí přednášku, dále si můžete objednat leták "Zaostřeno na hypermarkety", sborník přednášek na toto téma nebo samolepky na schránku "stop reklamním materiálům".

Proč práva zvířat

Sedm velkých panelů (zhruba 80 x 110 cm) s barevnými fotkami je věnováno problematice týrání zvířat na kožešinových farmách, při lovu kožešinových zvířat, ve velkochovech a při transportu hospodářských zvířat nebo v cirkusech. Dva panely upozorňují na krutosti na zvířatech v pokusných laboratořích. K dispozici k výstavě slouží i obecný leták o právech zvířat "Proč práva zvířat", leták o zvířatech v cirkusech "Cirkusy bez zvířat", leták "Pokusy na zvířatech" nebo o problematice velkochovů "Jídlo bez krutosti".

Přednášky

Dále můžete uspořádat ve Vašem městě veřejnou besedu nebo přednášku na škole na ně-

kteře z následujících témat:

- *Současné Bělorusko* (o stavu dodržování lidských práv a aktivitách místních opozičních a ekologických iniciativ)
- *Ekonomická globalizace* (o negativních sociálních a ekologických dopadech politiky mezinárodních finančních institucí – MMF, Světová Banka, WTO)
- *Zaostřeno na hypermarkety* (o tom, co přináší nekontrolovatelná expanze obřích obchodních řetězců)
- *Militarismus není řešení* (o praktikách velkých zbrojařských koncernů a vývozech českých zbraní do nestabilních oblastí)
- *Co dělá NESEHNUTÍ?* (obecně o aktivitách našeho občanského sdružení)

Informační materiály NESEHNUTÍ

Za dobrovolný příspěvek Vám rádi zašleme téměř libovolný počet kusů těchto našich tiskovin:

- 1) **Příroda, nebo asfalt?** – proč odmítáme stavbu rychlostní komunikace R43
- 2) **Aktivní nulová varianta** – náš alternativní návrh k výstavbě R43
- 3) **Až půjdete příště na přehradu** – průvodce naší naučnou stezkou po Brněnské přehradě

4) **Svobodu Tibetu** – důsledky čínské okupace v Tibetu (porušování lidských práv, devastace přírody)

5) **Vybarvěte si tibetskou vlajku** – pohlednice protestující proti okupaci Tibetu adresovaná čínské ambasádě (pouze v elektronické podobě)

6) **Zastavme obchod se smrtí!** – informace o podílu zbrojařských firem na porušování lidských práv ve světě

7) **Umlčme zbraně IDET 2001** – informace o nekalých praktikách zbrojařských firem vystavujících na veletrhu zbraní IDET 99 v Brně

8) **Za co všechno vděčíme automobilu** – dopady automobilismu na společnost a přírodu

9) **Proč práva zvířat** – o důvodech k ochraně zvířecích práv

10) **Co se v kožešnictví nedozvíte** – jaké utrpení zvířat stojí za výrobou kožichu

11) **Cirkusy bez příkras** – proč cirkus není vhodným místem pro život zvířat (pouze v elektronické podobě)

12) **Než navštívíte cirkus** – plakát pro případ, že do Vašeho města zavítá cirkus

13) **Pokusy na zvířatech** – údaje o pokusech prováděných na zvířatech a o možných alternativách

14) **Vánoce bez kapra** – o důvodech, proč by-

chom měli odmítnout „tradiční“ zabíjení štedro-
večerních kaprů, doplněno recepty bezmasých
vánočních jídel

15) **Zapálíte si?** – o tom, co všechno je spojeno
s kouřením a tabákovým průmyslem (pouze
v elektronické podobě)

16) **V každém litru kapka krve** – o zločinných prak-
tikách nadnárodní ropné společnosti Shell

17) **Zábava? Jak pro koho...** – argumenty proti
dostihovému sportu, zejména Velké pardubické
steeplechase (pouze v elektronické podobě)

18) **Jídlo bez krutosti** – propagace vegetarián-
ství a veganství, informace o týrání zvířat
a dopadech masného průmyslu na životní pro-
středí

19) **Čím se finančníci nechlubí – fakta o MMF a SB**
– argumenty proti Mezinárodnímu měnovému
fondu a Světové bance vydané u příležitosti
jejich výročního zasedání v září 2000 v Praze
(pouze v elektronické podobě)

20) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 1997/1998**

21) **ABC přímé akce** – právně aktivistický rádce
pro účastníky nenásilných akcí občanské nepo-
slušnosti

22) **Hypermarkety** – příliš drahá sleva – o nega-
tivních dopadech expanze obřích nákupních
řetězců

23) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 1999**

24) **Ekofeminismus** – o jednom z proudů feminis-
mu, který nachází souvislost mezi útlakem žen
a vykořisťováním přírody a snaží se o znovuvy-
tvoření rovnováhy mezi člověkem a přírodou

25) **Zaostřeno na hypermarkety** – sborník textů
ze stejnojmenného semináře (pouze
v elektronické podobě)

26) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 2000** (pouze
v elektronické podobě)

27) **Den bez konzumu** – leták o mezinárodním
svátku nenakupování (pouze v elektronické
podobě)

28) **Stop reklamním materiálům!** – samolepka na
schránku

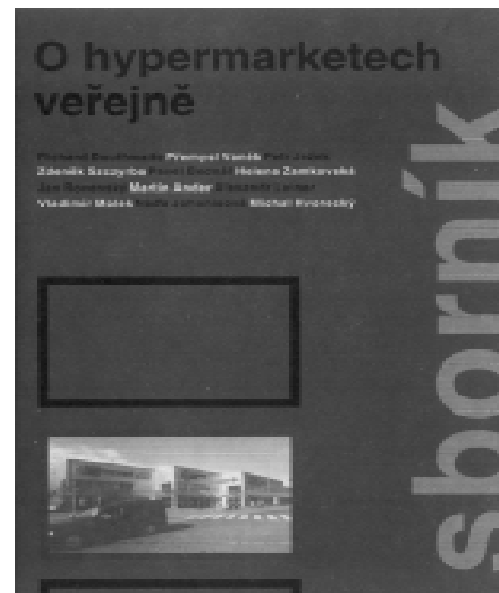
29) **Samolepka SVOBODU TIBETU!**

30) **Proč rozdáváme jídlo zdarma?** – informace
o důvodech existence kampaně Jídlo místo
zbraní nabízející veganské jídlo především lidem
bez domova

31) **Přes ulici bezpečně** – leták proti rušení pře-
chodů pro chodce

32) **O hypermarktech veřejně** – aktualizovaná
verze sborníku Zaostřeno na hypermarkety, roz-
šířená o další příspěvky

33) **Ženská práva jsou lidská práva** – sborník tex-
tů o problematice ženských práv

Sborníky „O HYPERMARKTECH VEŘEJNĚ“ A „ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI DÍVEK A CHLAPCŮ VE VZDĚLÁNÍ“

- 34) **Mýtus krásy** – o společenském tlaku, který nutí ženy přizpůsobovat se reklamnímu ideálu krásy
35) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 2001**
36) **Rovné příležitosti žen a mužů v zaměstnání** – informační brožura zaměřená na nerovné postavení žen na českém pracovním trhu
37) **Rovné příležitosti žen a mužů v zaměstnání** – leták stručně shrnující obsah stejnojmenné brožury (viz. výše)
38) **Rovné příležitosti dívek a chlapců ve vzdělání** – informační brožura zaměřená na výuku rovných příležitostí
39) **Zastavme obchod se smrtí!** – od základů přetvářený a na situaci r. 2003 aktualizovaný starší leták upozorňující na nekalé praktiky zbrojařských firem

Materiály NESEHNUTÍ můžete sami šířit v knihovnách, knihkupectvích, čajovnách, prodejnách zdravé výživy, ekocentrech atd., vyrobít z nich nástěnku ve škole či v zaměstnání nebo je umístit do veřejně přístupné vývěsní skříňky. Můžete podle nich také zpracovat krátký článek do místních novin.

Proč je dobré založit místní skupinu

Rozrostli-li se Vaše aktivity natolik, že budete chtít dělat něco víc, je možné založit místní skupinu NESEHNUTÍ. Vyzbrojení právní subjektivitou se pak můžete sami účastnit správních řízení, ve kterých jsou dotčeny zájmy ochrany přírody (výstavby supermarketů, dálnic, spaloven apod.), vést vlastní lokální kampaně s cílem zabránit další devastaci přírody.

V rámci kampaní můžete organizovat protestní akce či pořádat veřejné besedy, na nichž se k řešení konkrétních problémů obce scházejí občané. Místní skupina má též právo podávat trestní oznámení na společnosti či jednotlivce porušující zákony (např. zákon na ochranu přírody a krajiny, na ochranu zvířat proti týrání, trestní zákon zakazující propagaci rasismu, fašismu atd.).

Jako sdružení můžete vytvářet společné projekty s jinými organizacemi, vytvářet a udržovat dobré kontakty s místní samosprávou, o důležitých věcech jednat s orgány státní správy.

Jako aktivist(k)a NESEHNUTÍ máte možnost usilovat o změnu Vašeho okolí směrem ke stavu, kdy se na rozhodování podílejí i ti, kterých se rozhodnutí týkají. Svou činností můžete názorně ukazovat, že odpovědný vztah k přírodě

i k lidem vycházející a realizovaný skrze aktivitu zdola není jen naivním snem utopistů, ale již dnes realizovanou praxí.

Podpořte nás finančně

Naše aktivity se bez odpovídajícího finančního zázemí bohužel neobejdou. Pokud s námi sympatizujete, budeme Vám vděční za finanční podporu.

Za jednorázový příspěvek 365 Kč na rok (tj. 1 Kč/denně) Vám bude pravidelně zasílán informační zpravodaj NESEHNUTÍ ALARM a další tiskové materiály (letáky, samolepky, pohlednice). Zároveň Vás budeme informovat o chystaných akcích, které NESEHNUTÍ pořádá. Příspěvek můžete uhradit bezhotovostním převodem na náš Transparentní účet vedený u eBanky číslo **1190794001/2400** a to také v pravidelných měsíčních splátkách v minimální výši 30 Kč měsíčně. V obou případech Vás prosíme o vyplnění přiložené návratky a její zaslání zpět na naši adresu.

Předem Vám za Vaši podporu děkujeme.

NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ – NESEHNUTÍ

Místní skupina Brno

Údolní 44, 602 00 Brno
tel./fax: 543 245 342, tel.: 543 245 344
e-mail: nesehnuti.brno@email.cz

Místní skupina Boskovice

P. O. Box 30, 680 01 Boskovice
e-mail: nesehnuti.boskovice@seznam.cz

Místní skupina Čáslav

Zbyslav 107, 286 01 Čáslav
e-mail: nesehnuti.caslav@seznam.cz

Místní skupina Příbram

P. O. Box 3, 262 42 Rožmitál p. Třemšínem
e-mail: nesehnuti.pribram@email.cz

Místní skupina Zlín

3.května 735, 763 12 Vizovice
e-mail: nesehnuti.zlin@volny.cz

Finanční zpráva

Příjmy

Zůstatek z roku 2002	335 100 Kč
Britské velvyslanectví – DFID	86 200 Kč
Město Brno - vrácený soudní poplatek	1 000 Kč
Ministerstvo životního prostředí ČR	107 600 Kč
Nadace ICN	20 000 Kč
Nadace Open Society Fund Praha	174 400 Kč
Nadace Partnerství	186 000 Kč
Nadace rozvoje občanské společnosti	284 900 Kč
Nadace Sluníčko	35 000 Kč
Nadace VIA	40 000 Kč
SODAT spol s r. o.	10 000 Kč
The Regional Environmental Center	5 400 Kč
Úřad práce	60 000 Kč
Pavel Jílek	1 300 Kč
Monika Janstová	1 000 Kč
Tomáš Hakr	10 000 Kč
Zdeněk Paul	1 000 Kč
Ostatní dárci	57 900 Kč
Úroky	1 700 Kč

CELKEM	1 418 500 Kč
---------------	---------------------

Summary

5 Years of NESEHNUTÍ Brno

In the spring of 1997 about twenty activists flocked in a small dark underground club in Brno to arrange a series of protests against the international fair of armament industry IDET. At the same time the idea appeared to ground a new type of organization focused on dealing with environmental and social problems simultaneously. Consequently an organization was founded in October 1997 and it was given a name NESEHNUTÍ (= an abbreviation of Nezávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ = Independent Social Ecological Movement). On receiving our first subsidy we rented what used to be a small old pawnshop - our first office. Volunteers carried out all our activities. We have had the first paid employee since 2000 and since 2001 we have been working in a new office, with a library supplied with books on ecological, human rights and feminist topics. Nowadays there are three people employed in NESEHNUTÍ fulltime. There are also 5 additional local groups of NESEHNUTÍ located outside Brno – in Zlín, Kojetín, Boskovice, Příbram and Čáslav.

ENVIRONMENT

Focusing on hypermarkets

Because new hypermarkets around Brno keep growing – the campaign called Focusing on hypermarkets goes on too. At the moment the main activities consist of legal actions against construction of a shopping and entertainment center Plaza, Carrefour in Kralovo Pole and a new case of shopping centre in Stary Liskovec.

We have also shown our traveling photographic exhibition, which documents negative impacts of hypermarkets, in nine places around the Czech Republic. At the end of the year this exhibition was presented in Slovakia. The information concerning negative impacts of hypermarkets are published through web pages, mailing list, workshops and public discussions – all organized by the Brno local group.

Across the street safely

In the summer of 2001 the town council cancelled about 100 crosswalks in the streets of Brno. This activity soon proved wrong and induced a lot of negative reactions. NESEHNUTÍ decided to fight for the "rights of pedestrians" in Brno and started a campaign called "Across the street safely": we published a leaflet together with a petition

AGAINST THE ABOLISHING OF PEDESTRIAN CROSSING ROADS IN BRNO: ANOTHER SIGNATURE UNDER THE PETITION

against the cancellation of crosswalks, created new web pages and a poster to inform about the details of the problem and arranged a bike-ride to draw the attention of the public.

R43 Motorway

In February 2002 an analysis was finished covering the impact of the planned highway R43 on the environment. NESEHNUTÍ organized a public discussion on the analysis, explained what errors were made in producing it and helped the people living in the areas, where the highway is to be built, to stand up against its construction.

Brno traffic group (Brněnský dopravní kruh)

Brno traffic group is a platform of ten ecological organizations (NESEHNUTÍ being one of them), which is interested in traffic problems in Brno. One of its most important cases this year was also the planned highway R43.

Nature trail

One of the first projects of NESEHNUTÍ was a construction of a nature trail along the banks of the Brno dam. There are seven info-boards devoted not only to the history, the fauna and the

flora of the Brno dam, but also to the possible negative impact of the planned highway R43 on the environment. Last year we did large repairs and reconstructions of the damaged parts of the trail.

Animal rights

The main activity of this campaign in 2002 was an event called "Jídlo bez krutosti" (Food free of cruelty). We were working in the streets – informing about cruelties committed in large-scale rearing, spreading leaflets, showing pictures of abused animals and offering vegetarian and vegan food, as a promotion of a better lifestyle without meat.

HUMAN RIGHTS

Women rights

The goal of the campaign called "Women rights are human rights" is to help to apply the academic discussion on women rights to the practice. The workshops that we organized for representatives of non-profit organizations, educational sector and for students, deal with the following topics: the traditional roles of men and women, the history of feminism, abuse, rape and violation of women, gay and lesbian move-

ments, ecofeminism and many others. A lot of books, magazines and other info-materials on gender studies and feminism are offered in library located in our office in Brno. Last but not least activity of this campaign was a projection of two movies provided by the Czech organization People in Need. Additional information concerning gender issues is available on web pages and in publications and leaflets created by NESEHNUTÍ.

One World

In 2002 NESEHNUTÍ and the Czech organization People in Need have arranged annual international festival of documentary films "One World" in Brno for the fourth time. This festival has become the largest and the most prestigious event of its kind in Europe. In Brno the festival brought 2000 visitors, 26 movies, 4 photo-exhibitions, 4 forums, 1 concert of ethnic music and 1 public gathering. The biggest attention, as usual, is attracted by movies on women rights, globalization and racism. Also a special projections dedicated to high school students took place in Brno this year. They have become very popular, because students can choose the movie by themselves and when the projection finishes

they can express their opinions on what they have seen.

Militarism is not a solution

The Czech Republic is one of the countries with well-developed armament industry and also one of the exporters who – by selling their products abroad – breach the international law.

NESEHNUTÍ acts against the sinister practice of armament companies every year when the international fair of armament industry IDET takes place in Brno. The anti-militaristic campaign started as a series of protests against IDET, later it built up and became more detailed and sophisticated. We are monitoring exports of weapons to problematic countries and trying to call public attention to illegal contracts concluded by armament producers. The weapons are often sold to the countries where human rights are being broken. Another aim of our monitoring is to check the observance of the laws regulating advertising in the Czech Republic. We have already achieved penalization of two armament producers for breaching this law (Poličské strojířny and British Aerospace Systems). Because the law is not completely satisfactory, we called for its amendment, but we did not succeed. A part of

Food Not Bombs action in Brno

the campaign in 2002 was a public discussion forum on the festival One World, a debate with students at Charles University in Prague and a workshop arranged by the organization People in Need.

Food not Bombs

This activity started in 1980 and nowadays is regularly held by hundreds of individual groups worldwide. Food is offered to homeless people in the streets for free to point out the nonsense situation: on the one hand, billions of dollars are being spent on weapons and, on the other hand, millions of people are suffering from hunger.

NESEHNUTÍ joined the FNB activities in 2001. Its volunteers give out more than 50 helpings of vegan food to the homeless people of Brno every month. Along with the food, people are also provided with information materials on militarism and animal rights.

At Christmas time we served fish-soup without fish to show, that there is no need to kill so many carps in order to get a delicious Christmas dinner.

A Day for Tibet

We celebrated this day (10.3.) by giving out info-materials on the current situation in Tibet

and a petition addressed to the Czech Republic Government. Later in the evening we organized a folk-rock concert and the money we earned was donated to the Tibetan refugees.

Belarus

At the day of the anniversary of the breakdown of the nuclear power plant in Černobyl (26.4.) seven ecological activists came to Minsk to establish contacts and further cooperation with non-profit organizations from Belarus. There were 4 people from NESEHNUTÍ among them. During their 10-day visit they met representatives of more than 10 organizations, engaged in a demonstration against nuclear energy and arranged similar visit of Belarus-activists in the Czech republic.

NESEHNUTÍ BOSKOVICE

Environment

Sanitation of wetlands

The work on wetlands was finished in 2000. Last year we inaugurated the area and published a leaflet dedicated to this beautiful place.

**DEMONSTRATION of opposition forces in BELARUS which took the place 26.4. 2002 in Minsk
COMMEMORATING THE CHERNOBYL nuclear power plant disaster**

Supermarket in Boskovice

In 2002 we protested against a planned construction of a supermarket and discovered impediments of the whole concept. As a result, the process was stopped and handed back to its submitters.

Car-free Day

We arranged a bike-ride through the streets of Boskovice and called attention to the transportation problems in our town.

Day of Earth

On April 21 we celebrated the Day of Earth in Ekocenter Ulita in Blansko by playing games and music and by promoting our ecological activities.

Human rights

For the Day of Tibet we prepared a project called "Don't be careless about breaking of human rights, let's do something together": exhibition, debate, film projections and a concert. Except informing the public, we also gained money for some Tibetan initiatives.

Animal rights

On June 26 we arranged a public debate on animal rights, vegetarianism and vegans in a high school in Jevíčko.

Circus without animals

Every time a circus with animal entrances comes to our town, we organize meetings, where we talk about breaking of animal rights.

Info-booths on festivals

Last summer we built our info-booth on two music festivals, one in Boskovice (called Boskovic 2002) and one in Letovice (called 3+1). In Letovice we won the prize for the best-presented non-profit organization.

NESEHNUTÍ ČÁSLAV

Environment

On the Day of the Earth we cleared a waste dump near a river where trout live.

Human rights

The International Women's Day (April 8) was celebrated by showing the unequal position of

women in our society. We also took part in the festival One World in Kutná Hora.

Animal rights

We have been promoting vegetarianism - building info-booths and offering vegetarian food at several actions.

NESEHNUTÍ CHRUDIM

Our main activity has been a campaign against construction of supermarket in Chrudim. However this case is not finished yet.

NESEHNUTÍ KOJETÍN

Environment

Every year we devote the Day of Earth to the scholars and students – they can learn a lot about ecology by participating in our happenings and games.

Human rights

Our activities are focused on the breaking of human rights in Tibet.

Animal rights

We installed a photo-exhibition and info-booth in Kroměříž, where student's celebrations was going on at the same time.

NESEHNUTÍ PŘÍBRAM

Environment

On the Day of the Earth we cleared a creek in Příbram and later also an illegal waste dump – a lot of scholars and students from our town helped us at both events.

Day of children, Day of music and Day of theatre

In the period from June 1 to June 21 we organized many performances and concerts of local artists and promoted our activities at the same time. Similar actions took place on September 7 when we organized a "street party" in Příbram.

Outlook-tower

It is a very controversial concept – some businessmen plan to build an outlook-tower in a forest near our town (which would harm nature) and we are fighting against it.

Human rights

On the Day of Tibet we were trying to draw attention to the problems in the region by organizing a happening.

Animal rights

A lot of people have seen the traveling exhibition borrowed from the organization Svoboda zvířat (Freedom for animals) and could sign a petition to stop the testing on animals. On October 4 – The International Day of Animals – we offered vegan food in the streets of Příbram and in November we organized a debate on vegan eating and vegetarianism. For the Christmas time we prepared a special action called Anti-carp.

NESEHNUTÍ ZLÍN

Environment

Day of Earth, Day of Children, Celebrations of Nature and Day Without Cars...

Most of our activities are devoted to children. We organize happenings and games with ecological topics. Also their parents can be engaged in our activities like bike-ride, debates on vegan food or performances of the local artists.

Human rights

Except for the usual topic – human rights in Tibet – we also turn our attention to other places in the world where human rights are being invaded. We cooperate with organization SPU 99 and organize actions to support the rights of the Native Americans. Other region our activities cover is Chechnya. And the last but not least of our actions are demonstrations against racist skinheads, who cause a lot of trouble in our area.

Animal rights

Last year we organized events such as info-booths, demonstrations, debates or food offerings at following occasions: Day of Laboratory Animals, Circus performances or Days of Health.